

Verslag VNG Bestuurlijke netwerkbijeenkomst Omgevingsdiensten

Datum: Woensdag 5 september 2018
Tijd: 16.00 - 18.30 uur (incl. borrel); inloop vanaf 15.30 uur.
Locatie: Mauritshuis, Plein 29, Den Haag

Opening door dagvoorzitter Rik van der Linden (wethouder Dordrecht) en introductie vanuit VNG door Christine van Zuijlen

Dagvoorzitter Rik van der Linden opent de bijeenkomst.

- In het gezelschap blijken vier wethouders net nieuw aangetreden.
- Aanleiding bijeenkomst: evaluatie wet VTH (Berenschot) concludeert: stelsel staat, oude stelseldiscussies achter ons laten, nu toewerken naar optimalisatie van het stelsel.
- Vanmiddag: hoe geven gemeenten invulling aan goed opdrachtgeverschap naar omgevingsdiensten en hoe borgen ze kwaliteit van de diensten? Wat gaat er goed en waar liggen nog uitdagingen?
- Belangrijk dat bestuurders elkaar voldoende weten te vinden. Zeker met oog op invoering omgevingswet is nauwe(re) samenwerking nodig. Wat heeft men daarvoor nodig? Welke behoefte hebben bestuurders op dit vlak? Vanuit VNG ook behoefte aan bestuurlijke input/voeding.
- Gezamenlijk aan de lat voor veilige leefomgeving.

Visie vanuit het Rijk op het stelsel Omgevingsdiensten door staatssecretaris Stientje van Veldhoven (ministerie van I&W)

In het verhaal van staatssecretaris Stientje van Veldhoven en het daaropvolgende gesprek met de aanwezigen komen de volgende punten aan bod:

- Het gaat om het belang van de schone en veilige leefomgeving.
- Het stelsel staat maar wordt steeds weer getest. Veel credits aan u als bestuurders die dit stelsel laten werken, want (interbestuurlijk) toezicht is niet nodig geweest.
- Wezenlijk dat gemeenten advies vragen aan en gebruik maken van ODs, want daar zit kennis. Maak gebruik van advies Omgevingsdiensten bij de Omgevingswet. Ook voor opstellen omgevingsvisie en omgevingsplan.
- Grootste komende problemen/uitdagingen:
 - Verwijdering asbestdaken. Zoek hierbij ook naar kansen en schaalvoordelen, bv. koppeling aan plaatsen van zonnepanelen (suggestie uit zaal). Creativiteit nodig voor tijdig behalen van termijn verbod asbestdaken.
 - Aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Hierbij is beschikbaarheid van informatie vanuit omgevingsdiensten van groot belang.
- Verder ook aandacht nodig voor de achterblijvende bedrijven en de categorie net-niet BRZO-bedrijven.
- Besturen doe je niet alleen. Benut de (adviezen van) omgevingsdiensten voor een veilige leefomgeving. Zoek mij op en ik zal jullie opzoeken.
- Er is aandacht nodig voor cybersecurity bij ODs (opmerking uit de zaal)

Visie vanuit de provincie door gedeputeerde Rik Janssen (provincie Zuid-Holland)

In het verhaal van gedeputeerde Rik Janssen en het daaropvolgende gesprek met de aanwezigen komen de volgende punten aan bod:

- Het stelsel van Omgevingsdiensten staat. Zijn nu wel klaar met nut en noodzaakdiscussies. Alleen het is nooit helemaal af.
- Het zijn onze diensten. Niet die dienst, niet die medewerkers. Dienst mag kritisch zijn.
- Waarom nog zoveel externe inhuur als we die mensen bij de ODs hebben? 'We kijken allemaal over de schutting, terwijl de mooiste bloemen in eigen tuin staan.'
- Omgevingsdiensten niet ontsnapt aan bezuinigingen. Belangrijk: laat de raad dan maar bepalen wat ze niet meer willen dat uitgevoerd wordt vanuit OD. Als je kwaliteit biedt laat dan de inhoud en kwaliteit leidend zijn. Ga met elkaar om tafel, ook met de Omgevingsdienst
- Alle transities leveren op dat het fysieke landschap de komende jaren nog flink op de schop gaat en ODs zijn bij uitstek geschikt om daarbij te faciliteren. Omgevingsdienst kan een verbindende en ondersteunende partner zijn. Het biedt ook een mogelijkheid om gemeenten met elkaar te vergelijken.
- Bedrijven zijn niet altijd blij met minder regels; ze willen best regels, als ze maar voor iedereen (gelijk) gelden en gehandhaafd worden.
- Verschil tussen ODs is prima, als ze van elkaar maar weten waarom.
- Uit de zaal komt de opmerking dat het verstandiger is om niet één ICT-programma te ontwikkelen voor de Omgevingswet, maar het op te knippen.
- Je hebt een bepaalde schaal nodig om dingen voor elkaar te krijgen.
- Probleem: teveel via AMVB's geregeld (= geen wet).
- In geval van calamiteiten: het gaat niet om politiek, het gaat om de burgers.

Visie vanuit de gemeente door burgemeester Bort Koelewijn (gemeente Kampen)

In het verhaal van burgemeester Bort Koelewijn en het daaropvolgende gesprek met de aanwezigen komen de volgende punten aan bod:

- Waartoe zijn Omgevingsdiensten op aarde?
 - Bundeling van expertise
 - Tegengaan kwetsbaarheid (zeker kleine gemeenten)
 - Kwaliteit en kwantiteit op orde
 - Vorm van aanspreken (één loket)
- Aansturing vanuit bestuurders: lokale prioriteiten liggen anders dan bij directeuren. Beschouw de OD en de medewerkers als van jezelf. Omgevingsdienst mag geen familie van 'koude kant' worden.
- Ruimte nodig voor directeur OD om in acute situaties ook zelf te kunnen handelen.
- Nabijheid is belangrijk. Dat RO en milieu elkaar 1-op-1 kunnen vinden en dichtbij zijn, daarom heeft OD IJsselland werkplek nog veelal bij gemeenten en graag zelfs bij bedrijven.
- Blij met heldere regels rondom kwaliteit vanuit Rijk.
- Laat je gemeenteraad ook van Omgevingsdiensten houden: laat de diensten zich er presenteren.
- Er is een schaarste aan middelen, daarom zo effectief mogelijk organiseren (niet efficiëntie vragen en zelf extra mandaten doorvoeren die dit belemmeren.)

- Bied ruimte aan medewerkers ODs om zich bij te scholen. Medewerkers zitten niet altijd op gelijkwaardig kennisniveau en/of meedenkend genoeg met het innoverend bedrijfsleven. Daarom is tijd en scholing voor medewerkers belangrijk.
- Heb het over wat de diensten doen, niet over het instituut. Wij borgen uw leefomgeving en versterken bedrijven.
- BWT inbrengen levert veel meer zichtbaarheid op.
- Bij bestuurlijke vergadering OD IJsselland: op elke agenda komt ook een inhoudelijk thema.

Afronding

- Vanuit bestuurders wordt wens uitgesproken om vaker in deze setting samen te komen. Over half jaar weer een bijeenkomst. Dan adhv. specifiekere thema.
- Vanuit VNG zal een kort verslag worden rondgestuurd, als ook de lijst met contactgegevens van de aanwezigen en een uitvraag voor thema's voor de volgende bijeenkomst.